

Любица Гаргай

НЄМИРНИ ПОГЛЯД

Ljubica Harhaj

NEMIRNI POGLED

Любица Гаргай
Нємирни погляд

Ljubica Harhaj
Nemirni pogled

Любица Гаргай
Немирни погляд

Видавател€
Союз Русинох Републики Горватской и
Цертис д.о.о. Џерна

За видавателя
Дубравка Рашљанин

Главна и одвичателна редакторка
Вера Павлович

Лекторе
Мария Вулич, руски јазик
Andreja Magič, горватски јазик

Компјутерска приготовка
Желько Дебелох

Друкарња
Цертис д.о.о. Џерна

Друковане помага
Совит за национални меншини Републики Горватской

ISBN 978-953-7767-18-1

**CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i
sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001009372.**

Тираж 300 прикладнїки

Любица Гаргай

НЕМИРНИ ПОГЛЯД

Ljubica Harhaj

Nemirni pogled

Вуковар, 2018.

posvuda
oko mene
rascvjetalo cvijeće
cvijetnjak
lijepo uređen
boje se prelijevaju
s cvijeta na cvijet
pčelice prelijetaju

вшадзи

КОЛО МНЕ

квеце розквитнute

заградка

крашнe ушорена

фарби ше прелїваю

з квета на квет

пчолки прелетаю

još jedno proljeće u mom životu

ispred mene bijeli papir
htjela bih nešto nacrtati
recimo jabuku
čvrstu crvenu jabuku
ali ja za to nemam smisla

ostavljam papir
izlazim u dvorište
upravo se priroda počela buditi
proživljavam još jedno proljeće u životu
procvjetale višnja i kajsija
zaokupljuju moj pogled
e kako bi ih lijepo bilo nacrtati
ali ja za to nemam smisla

pogled podižem gore na brdo
na bagremu zanimljiva ptičica
meni posve nepoznata
osim sivog perja na suncu
blješti i
žuto narančasto crveno prelijevajući se
kako bi je bilo lijepo
već znate
ja za to nemam smisla

možda bih trebala biti tužna
ali neću
tko ima talenta neka crta
a ja ću promatrati i uživati
u još jednom buđenju prirode
koja je Božji dar
kao i pogled koji sve to
grli miluje voli

ище єдна яр у моїм живоце

папер педо мну били
сцела бим нарисовац дацо
наприклад яблуко
тото красне червене яблуко
але за то нє мам схопносци

зохабям папер
виходзим до двора
тераз ше праве почала будзиц природа
преживюем ище єдну яр у живоце
розквитнути древка вишнї и кайси
залацяю мой попатрунок
е як би их було крашнє нарисовац
але я за то нє мам схопносци

подзвигуем попатрунок горе на брег
на багреновим стеблу птичка цикава
мнє цалком непозната
окрем шивих пиркох на слунку
ше бліща и
жовти кайсово червени преліваюци
як би ю було крашнє
але уж знаце
я за то нє мам схопносци

можебуц бим требала буц смутна
але нє будзем
хто ма дару най рисує
а я ше будзем припатрац и уживац
у ище єдним будзеню природи
хтора Божи дарунок
як и попатрунок хтори шицко тото
облапя гласка люби

ljetna kiša

sunce je zašlo za oblake
nebo se zacrnilo
kišica je počela rominjati
na seoskom putu prašina se počela
grudati
lastavica je napravila još jedan krug
oko dimnjaka
i vratila se u svoje gnijezdo

kapi kiše postajale su sve veće
sve gušće
odjednom je počelo lijevati kao iz kabla
sve je trajalo nekoliko minuta
a onda
tišina
sve se smirilo

počelo se razvedravati
sunce je izašlo iza oblaka
uplašene ptičice počele su svoj
milozvučni pjev
okupano selo tople sunčeve zrake
počele su sušiti

sve je isto kao i prije
a opet nekako drugačije
s jednim novim doživljajem

ЛѢТНИ ДИЖДЖ

слунко зашло за хмару
небо ше зацмело
диждж почал пирскац
на босей драги прах ше почал
згрудковац
ластовичка направела ище ёден круг
коло комина
и врацела ше до свойого гнїзда

капки дижджу поставали вше векши
вше густейши
нараз почало ляц як зоз кабла
шицко тирвало даскелью минути
а вец
цихосц
шицко ше змирело

почало ше розвидняц
слунко вишло споза хмари
злекнути птички почали свой
милозвучни шпив
окупани валал слунково цепли зарї
почали сушиц

шицко исте як и скорей
а заш лем якошик иншак
зоз ёдним новим дожицом

počinje jesen

počinje jesen
koja po redu
kome kako
stogodišnja kruška
broji
i toliko jeseni
a jabuka
jedva pet

počinje jesen
malo je i zahladilo
pogotovo
hladne noći
zaboravile
minule vrućine

počinje jesen
a s njom i
čarobne boje prirode
na paletama
u vjetrovitim valovima
razveseljavaju svijet
nesvakidašnjim slikama
poigravajući se mirno
u jezerima sentimentalizma
redovitog dijela godine

počinje jesen

ПОЧИНА ЄШЕНЬ

почина єшень
хтора по шоре
кому як
сторочна грушка
нараховала
и тельо єшенї
а яблоня
лєдво пейц

почина єшень
дакус и захладло
поготов
ноци хладни
и забули на
прешли горучави

почина єшень
а з ню и
чаривни фарби природи
на палетох
у витрових габох
розвешелюю швет
з некаждодньовима малюнками
бавяци ше мирно
у озерах сентиментализму
порядней часци рока

почина єшень

zimska idila

bijele pahulje
razletjeli se
po tihim
ulicama
u noćnim
satima
i prefigano se
pouvlačile
u svaki
prazni dio
pokraj crjepova
poskakivale su
i odskakivale
od drveta
do drveta
s grane
na granu
i svojim
malim
nježnim
tijelima
prekrile
cijelo selo
i okolinu

s nijemim osmijehom
na usnama
nestrpljivo
iščekujući
prve zrake
sunca
i otvaranje
dječjih
okašca
koja jedva
čekaju
skinuti svoje saonice
s tavana
i veselo
otrčati
na seosko brdašce
spuštati se
praviti snjegovića
i uživati u
zimskoj idili
zimskih praznika

ЖИМСКА ИДИЛА

били пахульки
ше розлещели
по цихих
уліцох
у ноцних
годзинох
и префригано ше
позацаговали
до каждей
празней часци
коло черепох
поскаковали
и одскаковали
од древка
по древко
з конара
на конар
и зоз своїма
малима
ніжними
целами
закрили
шицок валал
и околіско

з нємим ошміхом
на гамбох
нєсцерпезліво
обчекуюци
перши зарї
слунка
и отверане
дзецинских
очкох
хтори лєдво
чекаю
же би зняли свойо санки
з пойдох
и весело
одбегли
на валалски брег
спушковац ше
правиц шніжнїка
и уживац у
жимской идили
жимского одпочивку

cvijetnjak u osjećajima

posvuda
oko mene
rascvjetalo cvijeće
cvijetnjak
lijepo uređen
boje se preljevaju
s cvijeta na cvijet
pčelice prelijetaju

zatvaram oči
i osjećam
miris najbližeg
cvijeta
a onda lagano mirišem
i druge
one izdaleka
svaki ima nešto svoje
specifično

zatim
osluškujem
melodiju koji mi dopire
do uha
nježno njihanje cvijeća
na povjetarcu
i zujanje pčelica
otkrivaju
melodični dio
rascvjetalog cvijetnjaka
poslijepodneva
jednoga

заградка у чувствох

вшадзи
коло мн€
квеце розквитнуте
заградка
крашн€ ушорена
фарби ше прелїваю
з квета на квет
пчолки прелєтаю

заверам очи
и чувствуем
пах квета
найблїзшого
а веџ помали пахам
и други
гевти з дал€ка
кажди ма цошка свойо
специфичне

ПОТИМ
ослухуем
мелодию хтора ми доходзи
до уха
нїжне колїсан€ квецикох
на витрику
и бринен€ пчолкох
одкриваю
мелодичну часц
розквитнутей заградки
пополадня
єдного

mladi sokol

zakriči sokol mladi
na granama kruške
takve stogodišnje
visoko s neba
tu se spustio
da bi krila odmorio
od letenja
sklonio se u hlad
od vrućeg sunca

letio je on visoko
iznad oblaka bijelih
tražio je majku svoju
ali je nije našao
pa je s toga tužan

sokoliću mladi
nemoj tužan biti
pred tobom je život
družicu ćeš snaći
opet sretan
biti

млади сокол

згравчал млади сокол
на конарох грушки
такей сторочней
високо з неба
ту ше спущел
одпочинуц кридла
од лещеня
скриц ше до хладку
од горуцкого слунка

лещел вон високо
понад хмари били
гледал свою мацер
але ю нє нашол
та е тераз смутни

соколіку млади
нє будз ти жалосни
бо живот пред тобу
найдзеш себе пару
будзеш заш
щешліви

bilo je to jednom davno

bilo je to jednom davno
kad se ravnica otkrila
 oku rusina
 i on ju je zavolio
 kao rođenu majku
 kuću je tu sagradio
 djecu odgojio
 s rusinskim govorom
 na usnama
 s vjerom u Boga
 u srcu
zadržao je stoljećima
 svoje ime
 govor
 kulturu
 jer čovjek je to jak
 koji svoje voli
 a tuđe poštije
ne strepi od budućnosti
 jer je vrijedan
 jer je pošten
 izdržljiv
 u svemu

було то кедиш давно

було то кедиш давно
кед ше ровнїна указала
руснакови у оку
и вон ю полюбел
ягод власну мацер
хижу ту збудовал
и дзеци виховал
з руску бешеду
на гамбох
з виру до Бога
у шерцу
затримал століттями
свойо мено
бешеду
культуру
бо то моцни чловек
хтори свойо люби
цудзе почитує
нє бої ше будучносци
бо є вредни
бо є чесни
у шицким
витирвали

dugačke su te lenije

dugačke su te lenije
što prolaze atarima
i periferijama
koje prizivaju
sjećanja
iz djetinjstva
ili još davnija
prizivaju
sjećanja roditelja
praroditelja
po govoru
po legendama
u pjesmama
i pričama
dugačke su te lenije
po kojima i sada
ako želimo koračamo
po kojima se i natječemo
da nam ne bi bilo dosadno
da ne zaboravimo
na naše pretke
paore
koji su ovuda
na kolima dirinčili
izvlačili se iz blata
gubili i nalazili lijevče
dugačke su te lenije
nekada
nisu bile tako puste
kao sada
kad se pjesme na njima
više ne čuju
samo traktorska buka
i buka strojeva
što sjeme ubiru

ДЛУГОКИ ТОТИ ДИЛЬОВИ

длугоки тоти дильови
цо преходза по хотарох
и окрайскоч
хтори приволую
з догадования
з дзецинства
або и давнейши
приволую
з догадования родительох
прапородительох
по бешеди
по легендох
у писньох
и приповедкох
длугоки тоти дильови
по хторих и тераз
кед сцеме крачаме
по хторих ше и змагаме
же би не було допито
же бизме не забули
на наших предкох
парастох
хтори тадзи
дрингали з кочами
вицаговали ше з блата
трацели и находзели льовчи
длугоки тоти дильови
дакеди
не були таки пусты
як тераз
кед ше писні на ніх
всечай не чую
лём тракторски галайк
и галайк машинох
цо нашене зазберую

netko je umro

podne
zazvonila su zvona
na tornju
crkve
seljak na njivi
skinuo je kapu s glave
gazdarica se nasred dvorišta
prekrižila

zazvonila su zvona
ponovo
netko je umro
pomislio je seljak
netko je umro
bila je sigurna gazdarica

stalo je
prvi put
drugi put
treći put
a onda je počelo
zvoniti opet

umro je muškarac
bilo je posve jasno
i seljaku
i gazdarici

pokoj vječni
daruj mu Gospodine

*U Petrovcima i danas kad netko
umre zvonima to bude objavljeno

хтошка умар

поладн€
задзвон€ли дзвони
на турнї
церкви
параст на полю
знял шапку з глави
газдиня на штред двора
ше прежегнала

задзвон€ли дзвони
ознова
хтошка умар
подумал параст
хтошка умар
була сигурна газдиня

стануло
перши раз
други раз
трети раз
а веџ почало
предзваняц

умар хлоп
було цалком ясне
и парастови
и газдинї

най му будзе
вичная памят

on je i tada čovjek

poderane cipele
na nogama bolesnog
zanemarenog čovjeka
odgovor su na pitanja ljudi
koji ga
sa sumnjom pogledavaju
i razmišljaju o njemu
kao o čudaku
koji kao da je s neba pao
ne razmišljaju o njemu
kao o čovjeku
koji ima svoje ime
prezime
svoju majku
i svojega oca
iako siromašan
on je čovjek
s dušom
i srcem
koje kuca za drugoga
i tada
kad ga svi drže
za propalog
on je i tada čovjek
na onaj način
na koji može
i ima hrabrosti biti
bez obzira na karakter
koji bi mu ljudi htjeli
na silu utisnuti
u njegovu bolnu
ali isti tren
i nježnu dušu

ВОН И ТЕДИ ЧЛОВЕК

подарти ципели
на ногах хорого
занєдзбаного чловека
одвит на питаня людзох
хтори го
подозриво попатраю
и роздумю о нім
як о чудакови
хтори ягод же спаднул з неба
не роздумую о нім
як о чловекови
хтори ма свойо мено
презвиско
свою мацер
и свойого оца
гоч и худобни
заш ё лем чловек
з душу
и шерцом
хторе дурка за другого
и теди
кед го шицки тримаю
за препаднутого
вон и теди чловек
на тот способ
на хтори може
и ма шмелосци буц
без огляду на характер
хтори би му людзе сцели
на силу уцискац
до його боляцей
але у исти час
и нїжней души

tko će počistiti staklo

razbijena flaša na sred ceste
tko zna gdje je onaj tko ju je tu ostavio

prolaznici je preskaču
zaobilaze
prigovaraju

tko je razbio flašu
nitko ne zna
nije ni bitno
ona je tu kao kost u grlu
nema nikoga
tko bi je sklonio
tko je razbio flašu
pitaju se
probušena guma na biciklu
krvava noga koju papuča
zbog tankog đona nije zaštitila
tko je razbio flašu
savjest
ili nesavjest
briga
ili alkohol

tko će počistiti staklo

ХТО ПОЗАМЕТА СКЛЕНЧИНУ

рэзбита фляша на штред драги
хто зна дзе гевтот цо ю ту положел

преходнікі ю прескакую
заобиходза
пригваряю

хто рэзбил фляшу
ніхто не зна
ані не значне
вона ту як косц у гарл€
нікога нет
же би ю склонел
хто рэзбил фляшу
питаю ше
преджобнута гума на бицигли
закирравена нога хтору папуча
пре ценки джон не защицела
хто рэзбил фляшу
совисц
чи несовисц
брига
чи алкоголь

ХТО ПОЗАМЕТА СКЛЕНЧИНУ

klupica ispod obijeljenog oraha

drvena klupica
ispod obijeljenog oraha
i danas stoji
malo okrnjena
ali još uvijek jaka
da bi se na njoj
moglo odmoriti

pamtim
koliko smo puta
na njoj
sjedili
i slušali
djedove pripovijetke
iz mladosti
orahovim grančicama
komarce rastjerivali
i poslije žmire
na istoj klupici
se odmarali

klupice draga
ispod obijeljenog oraha
ne tuguj
vratit ću se
jednoga dana
pa ćemo izmijeniti
sve doživljaje
o vremenima
kad smo bili
razdvojeni

лавочка под обиленим орехом

древена лавочка
под обиленим орехом
и нєшка стой
дакус ощербена
але ище више моцна
же би ше на ней
могло одпочивац

паметам
кельо раз зме
на ней
шедзели
и слухали
дїдово приповедки
зоз младосци
з ореховима конарчками
суньоги одганяли
и после джмуркох
на тей истей лавочки
ше одпочивали

лавочко мила
под обиленим орехом
нє смуткай
врацим ше
єдного дня
та вичераме
шицки дожица
о часох
кед зме були
роздвоені

moderna vremena

majka je kupila
u kućanstvo
deset guščića
othranila ih je
u dvorištu
puštala ih je
na kupanje
u jarak
na ulici
guščići su operjali
perje je sazrjelo
majka ih je
očerupala
perje
iščijala
sašila
angin
napravila
dunje
kojima se
danас
nitko ne želi
pokrivati

*angin/inlet – gusta pamučna tkanina za strunjače i jastuke

модерни часи

до обисца мац
купела
дзешец гушатка
одховала их
у дворе
пущала их
на купан€
до ярку
на драже
гуски опиряли
пир€ дозрело
мац их
оскубала
пир€
попарала
зошила
турбуки
направела
перини
зоз хторима
ше н€шкa
нїхто н€ сце
закривац

majčini kolačići

ispečeni slatki kolačići
zamirisali su
iz majčine kuhinje
dok sam se igrala na dvorištu
nekad
davno
ti isti kolačiće
po majčinom
receptu
nikada ne ispadnu
takvi kao onda
kad sam se igrala
na dvorištu
ti isti kolačići
imali su sasvim drugačiji okus
i miris
kad ih je zgotovila majka
i ukrašavala
šarenim kuglicama
kupljenim od slastičara
koji je dolazio
u kuću
po jaja
i orahe
i sada
miris u mašti
sasvim je drugačiji
od ovoga koji izlazi iz pećnice
ovaj tren ispečenih kolačića
u nedjeljno prijepodne

мацерово колачики

упечени слатки колачики
запахли
з мацеровей кухнї
док сом ше на дворе бавела
дакеди
давно
тоти исти колачики
по рецепту
мацеровим
нїгда не випадню
таки як теди
кед сом ше бавела
на дворе
тоти исти колачики
мали цалком иншаки смак
и пах
кед их мац направела
и цифровала
зоз цифрованима кульками
купенима од цукрара
хтори доходзел
до обисца
по вайца
и орехи
и тераз
пах у мрийох
цалком иншаки
як тот цо виходзи з рерни
праве упечених колачикох
внєдзелю дополадня

dobra voda

kakvo je tu čudesno mjesto
gdje voda izvire

teče
i teče
dan
i noć
neprestano
bistra voda
dobra voda
teče
i teče

ljudi dolaze
toče je u posude
nose svojim kućama
i to je dobro
jako dobro

ali i kada nema nikoga
ona je tu
teče
i teče
ne možeš je zaustaviti
ograničiti

kakvo je to čudesno mjesto
gdje voda izvire
neprestano je tu
i dariva se
za drugoga

добра вода

яке то чудесне место
дзе вода вицека
чече
и чече
дзень
и ноц
непрерывно
бистра вода
добра вода
чече
и чече

людзе приходза
лапаю ю до судзинох
одноша до своїх домох
и то добрэ
барз добрэ

алё и кед нёт нікого
вона ту
чече
и чече
нё можеш ю застановиц
огранічиц

яке то чудесне место
дзе вода вицека
непрерывно ё ту
и дава ше
за другого

majka

majka je ustajala uzoru
prije izlaska sunca
kruh je umijesila
dvorište i ulicu počistila
i druge poslove
brzo poradila

je li nekad ujutro
na sebe mislila
je li svoje žuljevite ruke
povijala

govorom ljubavi
djecu je odgajala
ništa nije prigovarala
uvijek se
brinula biti
to što jest
što joj je Bog darovao
biti žena i majka

ništa se nije pitala
željela je
živjeti i proživjeti
kako najbolje zna
i može
jedna majka

мац

мац ставала рано
док слунко не вишло
замищела хлєбик
позаметала двор и на драже
и други роботи
швидко поробела

чи дакеди рано
на себе думала
чи свойо жуляви руки
закруцала

з бешеду любови
ховала дзеци
ніч не пригваряла
вше ше лем
старала буц
тото ѳо є
ко ѡй Бог даровал
буц жена и мац

ніч ше не питала
жадала
жиц и прежиц
як найлєпше зна
и може
єдна мац

želim ti mir i svako dobro

svako vrijeme
za sebe kaže
da je moderno
a ono
što je prošlo
zaostalo

moj tata
u školu je išao
s kredom i
tablicom
a danas
djeca hodaju
s tabletom

ne tako davno
volovi su vukli kola
a danas rakete
lete po svemiru

i još puno
toga bilo bi
za usporediti
ali mene zanima
samo jedno
kada će se čovjek
modernizirati
tako da srcem svojim
ne osuđuje
kada će čovjek
srce otvoriti
i iz njega izliti
ljubav bezuvjetnu
prema drugome
i živjeti
kao majka svakome
strpljivo
željeti svakome
mir i
sve dobro

жадам ци мир и шицко добре

кажды час
за себе гутори
же ё модерни
а гевтот
ци прешол
заостати

мой оцец
до школы ходзел
зоз крейду и
таблічку
а нёшка
дзеци ходза
зоз таблетом

нё так давно
воли коч цагали
а нёшка ракети
лєца по вселени

и було бы
ище вельо того
за поровновац
але мне интересує
лем єдно
кеди ше человек
модернизує
най зоз шерцом
нё осудзує
кеди человек
шерцо отвори
и з нього вилёе
любов непрераховану
гү другому
и жиц
як мац каждому
сцерпезліво
жадаюци каждому
мир и
шицко добре

novac

otići čemo sutra
na pijacu
kupovati
prodavati
varati
da se obogatimo
i uživamo

kuda ide
lakomost
kuda idu
razmišljanja
po smrt
smrt tuđu
a svoju

novac
novac
novac
to je naš život

tko će izmjeriti
dužinu života
tko zna
kakav će kome
kraj biti

mudrovati čemo
ponašati se
nepravedno
glupi
neka i dalje
žive poštено

novac u ruci
novac u duši
s novcem
život vječni
nećeš kupiti

potajno
mogli bi smo
i nekoga ubiti
tko nam što može
pa novac
imamo

пенеж

пойдзeme наютре
на пияц
будземе куповац
предавац
спреведац
най ше збогациме
и уживаме

покля идзе
лакомосц
покля иду
роздумована
по шмерц
шмерц цудзу
а свою

пенеж
пенеж
пенеж
то наш живот

хто вимера
длужину живота
хто зна
яки кому
конец будзе

мудровац будземе
справовац ше
неправедно
глупи
най и далей
жию праведно

пенеж у руки
пенеж у души
з пенежом
живот вични
нє купиш

потайнє
могли бизме
и забиць дакого
хто нам цо може
ша ми пенеж
маме

znam

da ne znam

do kada će trajati

ovo moje

znam

зnam

же нe знам

покля будзe тирвац

ТОТО МОЙО

зnam

kraj na početku

razmišljaš li nekad
kako život teče pretječe
dan za danom se gubi
noć u noć prelijeva
možda je glupo razmišljati o tome
ili pak govoriti
jer svjesnost je tužna
ponekad i boli
tražiti utjehu u mislima i riječima
možda i pomogne
ali ipak kada i kome kako
trebalo bi misao zaustaviti na početku
a onda krenuti od kraja
je li moguće
ili oprštajuće
možda i da
ali neka i dalje
ljudi traže smisao
u tišini svoje duše
ili misli
tko zna
možda će nove generacije razumjeti vrijeme
ili će vrijeme razumjeti njih
mi i dalje idemo
dan po dan
noć po noć
do kad
dok zrak izlazi iz naših pluća
a onda kraj
gdje
pa tamo na početku
na ulasku u novi život

КОНЕЦ НА ПОЧАТКУ

чи дакеди роздумуеш
як живот чече прецека
дзень за днем ше траци
ноц до ноци преліва
можебуц дурне о тим роздумовац
або бешедовац
бо свидомосц досц смутна
дакеди и болї
глєдац потіху у думки и слову
можебуц и поможе
але заш лем кеди и кому як
требало бы застановиц думку на початку
а вец рушиц од остатку
чи то можліве
чи пребачліве
можебуц и гей
але най и далей
людзе глєдаю смысел
у цихисци своєй души
чи думки
хто зна
можебуц нови генерації похопя час
або час похопи их
ми и далей идземе
дзень по дзень
ноц по ноц
ПОКЛЯ
док воздух виходзи з наших плюцох
а вец конец
дзе
там на початку
на уходзе до нового живота

gore dolje trčiš radiš

gore dolje
trčiš radiš
skačeš amo
trkom tamo
i kad dođe noć
odjednom je više nema
jer je sunce
ponovo izašlo

gore dolje
trčiš radiš
prošlo je šest dana
došao i sedmi
nedjelja
spavati ne možeš
ne znaš što bi sam sa sobom
dosadno ti je
nemaš nikakvih ideja
i jedva čekaš
da bi zasjalo
sunce ponedjeljaka

горе долу бежиш робиш

горе долу
бежиш робиш
скакаш тадзи
дринг'аш тамаль
и кед придзе ноц
одразу ёй нёт
бо уж слунко
знова вишло

горе долу
бежиш робиш
прешли шейсц днї
пришол и седми
недзеля
спац нё можеш
не знаш цо биш зоз собу
допито ци
нё маш нїяки идеї
и лєдво чекаш
же би зашвицело
пондзелково слунко

razmišljanje u tišini

sama sam
oko mene tišina
u meni mir

razmišljam
razmišljam o onome što je bilo
i pitam se
što će biti
što će biti sutra
ili pak za koju godinu

ne znam
ne možeš znati odgovor o budućnosti
ostaju samo želje
i nada
ona sveta nada
koja daje snagu
i sutra se probuditi

роздумован€ у цихосци

сама сом
цихосц коло мне
мир у мне

роздумуем
роздумуем о тим цо було
питам ше так сама себе
 цо будзе
 цо будзе наютре
або о даскельо роки

нє знам
нє мож дац одвит о будучносци
оставаю лем жаданя
 и надія
тота свята надія
хтора дава моци
и наютре ше пребудзиц

skrivanje osobne nesposobnosti

opet galama
psovka
izvikivanje nepravde
i tišina podređenog
kojeg
ne smije ništa iznenaditi
zato jer je tu
u koži
svojoj
iz koje i da hoće
pobjeći ne može
zašto ne na nekog vikati
možda zbog osobnog nezadovoljstva
ili pak zbog zabrinutosti
treba se znati nositi
s drugima
koji su jednostavno tu
i ne mogu se kao gumicom obrisati
jednostavno su tu
i ti ih trebaš
ne samo oni tebe
ali ipak
možda je i najlakše izvikati se
da bi se skrilo
svoju osobnu nesposobnost
vladati samim sobom

скриванє власней нєспособносци

ознова кричанє
лаце
викрикованє неправди
з цихосцу подредзеного
хторого
ніч не шме нєсподзивац
прето же є ту
у тей скори
своей
з хторей и кед би сцел
сцекнуц нє може
прецо виркиковац на дакого
можебуц пре свойо незадовольство
або можебуц пре свою застараносц
треба ше знац ношиц
з другима
хтори єдноставно ту
нє мож их як з гумку висцерац
єдноставно су ту
и ти их требаш
нє лем вони тебе
але заш лем
викриковац можебуц и найлєгчайше
же би ше скрило
свою власну нєспособносц
владац сам зоз собу

savjest

 savjest
je ponekad nečujna
 a ponekad
 je tako glasna
da ju se ne može stišati

 savjest
 što je to
 u čovjeku
i tko ju je tamo
 stavio

 savjest
ponekad otupjela
 a opet bockava
 i ne da mira
 ponekad
 posve jasna
i točno pokazuje
 što treba učiniti

čovječe želim ti
 da je nikada
 ne izgubiš
 neka živi
 u tebi
 zdrava
 neiskvarena

СОВИСЦ

совисц
дзекеди ю не чуц
а дзекеди
е така гласна
же ю не мож слухац

совисц
цо то таке
у человекови
и хто ю там
положел

совисц
дзекеди отупена
а заш лем джобаца
и не да спокою
дзекеди
цалком ясна
и точно указуе
что зробиц

жадам ци человече
же биш ю нігда
не страцел
най жие
у тебе
здрава
нєвикривена

modro sivi svijet

od tebe sam daleko
daleko od sebe
moje su misli
na rastrganim putovima
prošlosti
sjećam se dugih
beskrajnih ulica
i ražarenog sunca
dok crpim iz duše
svoje suze
zamišljam modro sivi svijet
daleko u mašti
pomiješan žalošću
budućnosti
bježeći od tebe
od sebe
s bijelim cipelama
visokih potpetica
na nogama

белаво шиви швет

далеко сом од тебе
далеко од себе
мойо думки
у розтарганих драгох
прешлосци
споминам ше длугих
безкрайних уліцох
и розжиряченого слунка
док вичерпуем з души
свойо слизи
задумуєм белаво шиви швет
далеко у мрийох
помишани зоз жалосцу
будучносци
сцекаюци од тебе
од себе
з билима ципелами
високох запеткох
на ногох

unikatna premijera

parodija
nakon
već viđenog filma
danasa ima premijeru
u tamnom prostoru
pod otvorenim nebom
s igračkama na ulazu
zbog nepovjerenja gledatelja
i slušatelja
pojedinih dijelova
izmučene materije
koja je malo skrenula
s pravog puta
zbog praznovjerja
onih koji su
u centru pozornosti
zabrinuti
često neispavani
jer mudrost
nije uvijek mudra
a i ljepota je
varljiva
pa onda
tko zna
možda je i ova
unikatna premijera
sa zlatnom krunom
na glavi
kao princeza
koja je izgubila cipelu
bježeći
jedne noći

уника́тна преми́ера

пародия
после
уж видзеного філму
нешка ма преміеру
у цмім просторе
под отвореним небом
з бавісками на уходзе
пре нёдовириє патрачох
и слухаочох
дзепоедних часцох
вітрапеней матерії
хтора кус скруцела
з правей драги
пре празновирносц
гевтих хтори у
центр уваги
застарани
часто невиспани
бо мудросц
нё вшё мудра
а и краса
спрэведаца
та вец
хто зна
можебуц и tota
преміера уника́тна
зоз златну коруну
на глави
як кральовна
хтора страцела ципелу
сцекаюци
ноци ёдней

znam

znam
prečesto žurim
i ne okrećem se

znam
i današnji dan
će mi proći
kao i drugi
u izvršavanju
svakodnevnih
obveza i

znam
mijenjam se
starim
godina za godinom
prolazi

znam
da ne znam
do kada će trajati
ovo moje
znam

ЗНАМ

зnam
пречасто понаглям
и нe обрацам шe

зnam
и нeшкайши дзень
ми прейдзе
як и други
у вивершованю
каждоднъових
длужносцох

зnam
меням шe
стареem
рок за роком
преходзи

зnam
же нe зnam
покля будзе тирвац
тото мойо
зnam

propušteno putovanje

vlak ti je
pobjegao
pred nosom
dok si razgovarala
s prijateljicom
o jako bitnim
životnim pitanjima
nagađajući
od kuda puše
zapadni vjetar
strpljenja
kroz blatna polja
inteligencije
preskakujući preko lokvi
izgaženih osjećaja
rastopljene
boli
ljubavi
s uvjerenjem da je sve
dobro
iako nikome ne koristi
jer osobna uvjerenost
vrijedi više od
savjesti
koja iznutra
jauče
vrišti
očekujući
da ćeš zastati
da ćeš osluhnuti
da ćeš se zamisliti
nad sobom
i shvatiti
zašto ti je
vlak
pobjegao

препущене путешествие

гайзибан ци
сцекол
пред носом
док ши бешедовала
з пайташку
о барз значних
животних питаньох
нагадаюци
одкадз дує
заходни витор
сцерпеня
през блатни поля
интелигенций
преска��уюци прейг барох
згазлованих чувствох
розпущеного
боля
любови
зоз прешвеченъом же шицко
добре
гоч нікому не хаснє
бо власне прешвечене
вредзи вецей од
совисци
хтора знука
йойчи
надзера ше
обчекуюци
же застанєш
же ослухнєш
же ше задумаш
над собу
и порозумиш
прецо ци
гайзибан
сцекол

nezaposlenima ulaz zabranjen

pozlaćen zidić
s krunom na vrhu
omedjuje
tone i tone smeća
i skriva ga od
radoznalih očiju
koje često žele
zaviriti
preko zidića
iako slika
nije zanimljiva
iako se na nju
diže želudac
ipak
radoznalost je jača
od zdravog razuma
kad se prolazi
pokraj zidića
s osvijetljenom kapijom
u sredini
i rampom
na kojoj je natpis
nezaposlenima
ulaz zabranjen

незанятим уход забранени

позлацени мурик
з коруну на верху
омедзує
тони и тони шмеца
и скрива го од
любопитлівих очох
хтори часто жадаю
закукнуц
прейг мурика
гоч слика
нє цикава
гоч ше на ню
жалудок дзвига
заш лем
любопитлівосць моцнєйша
од здравого розуму
кед ше преходзи
коло мурика
з ошвицену капуру
у штредку
и рампу
на хторей пише
незанятим
уход забранени

tragedija

motor je sletio
s ceste
ravne ceste
ravnoteža je zakazala
zbog izmorenih očiju
od svakodnevnog
varenja i
iskri koje
su rezultat
spoja struje
i elektrode
u radnom vremenu
zaposlenih
često prevarenih
ljudi
a i cijelih
obitelji
tko će sada nahraniti
gladna usta
koja su i do sada
bila na pola sita
zbog okolnosti
što su ih napravili
oni
koje se goste
kavijarom
i šampanjcem
na čestim odmorima
istočnih obala
i ne dotiče ih se
ova tragedija

трагедия

моторка злецела
з драги
простей драги
ровновага заказала
пре витрапени очи
од каждодньового
швайзования и
искрох хтори
результат
спою струї
и електроди
у роботним чаше
занятих
часто поспреведаних
людзох
а и цалих
фамелийох
хто тераз накарми
гладни уста
хтори и потераз
були наполи сити
пре обставини
хтори направели
гевти
хтори ше госца
з кавияром
и шампаньцом
на частих одпочивкох
восточных побрежйох
и не дотика ше их
тота трагедия

kretanje i nesigurnost

tri puta sam
kretala
i tri puta sam se
zaustavila
u svojoj nesigurnosti

možda nisam
kretati ni trebala
ali tko bi to sada
mogao znati

što je bilo
prošlo je
što je moglo biti
nije bilo

neka se samo
ne ponovi
a što
kretanje
ili nesigurnost
jedno bez drugoga
može
a ipak
ponavljaju se
skupa

sutra ču opet
krenuti
i vjerujem
nesigurnost će
nestati

рушан€ и н€сигурносц

три раз сом
рушела
и три раз ше
застановела
у своєй н€сигурносци

можебуц сом анї
рушиц н€ требала
але хто би то тераз
могол знац

цо було
прешло
цо могло буц
н€ було

най ше лем
н€ повтори
а цо
рушан€
чи н€сигурносц
єдно без другого
може
а заш лем
повторюю ше
вєдно

најутре ознова
рушим
и верим
н€сигурносци
н€стан€

majčina mudrost

mudro
strpljivo
i potaho
ulazim u svoje misli
polako čeprkajući
u istraživanju
onoga što nije bilo
a moglo je biti

u miru
sama sa sobom
razgovaram
i nagadjam
kako bi mi ti majko
u ovom trenutku
odgovorila
na upravo
postavljeno
pitanje

nisam sigurna
tvoja je mudrost
mudrija
tvoj bi odgovor
uvijek bio
pravi
još malo će
nagađati
u tišini
svojih misli
razgovarajući
sama sa sobom

мацерова мудросц

мудро
сцерпеліво
и поціхи
уходзим до своїх думкох
помали шпиртаюци
у вигледованю
гевтого цо не було
а могло буц

у миру
сама зоз собу
бешедуем
и нагадам
як би ши ми мамо
у тей хвильки
одвитовала
на праве
поставене
питан€

нє бизовна сом
твоя мудросц
мудрейша
твой би одвіт
вшє бул
прави
ище дакус будзем
нагадац
у цихосци
думкох своїх
бешедуюци
сама зоз собу

dobar dan

dobar dan
pozdravio me plavokosi dječak
u velikoj gužvi
u kojoj ljudi obično ne vide
druge ljude

dobar dan
kako si
bilo mi je drago što mi se javio
pozdravio

dobro
kratko odgovara
i polako prolazi
ide svojim putem
stigla sam ga ipak
pomilovati po glavi

zbilja mi je bilo drago
što me je pozdravio

često žurimo
zabrinuti smo za danas
sutra
trčimo amo tamo
a kad dođe večer
umorni smo i prazni

zastanimo s časa na čas
recimo nekome
dobar dan
osmjejhnićmo se
i tako čemo obogatiti
i njega
i sebe

добри дзень

добри дзень
поздравкал ми блядовласи хлапец
у велькай гужви
дзе людзе звичайно не видза
других людзох

добре здраве
як ши
було ми мило же ше ми явел
поздравкал

добре
кратко одвитуе
и помали преходзи
идзе по своей драги
сцигла сом го заш лем
погласкац по главки

насправди ми було мило
же ми поздравкал

часто понагляме
застарани зме за нешка
ютре
бежиме тамаль тадзи
а кед придзе вечар
вистати зме и празни

застаньме з часу на час
поведзме дакому
добри дзень
ошміхніме ше
и так збогациміе
и його
и себе

rastanak

visoko
visoko na nebu
brode lastavice
slobodno
dozivaju se
i pripremaju
na dalek put
u toplije krajeve
da bi opstale
da bi preživjele

duboko
duboko u duši
osjećam žalost
jer ti odlaziš
ti koja si mi
kao majka
kao sestra
kao druga ja

kako će preživjeti ovu zimu
i trenutke
koji su pred mnom
a u kojima
tebe neće biti

vjerujem
održat će me
tvoje obećanje
i moja strpljivost
vratit ćeš se jednog dana
kao i lastavice

розход

високо
високо на небе
летаю ластовички
шлебодно
зволую ше
и приихтую
на далёку драгу
до цеплих крайох
же би обстали
же би прежили

глїбоко
глїбоко у души
чувствуем жалосц
бо ти одходзиш
ти хтора ши ми
як мац
як шестра
як друга я

як прежием тоту жиму
и хвильки
хтори предо мну
а у хторих
тебе нє будзе

верим
ортима ме
твойо обещане
и мойо сцерпене
врачиш ше єдного дня
як и ластовички

san

san mi je na očima
spokoj u duši
pjesma u srcu
odjekuje
po nepreglednim lenijama
sa snovima
zagušenima
kad su izlazili
na početku
godine jedne
i zahučali
u drugima skupa
sa zaboravljenim razgovorima
starih ljudi
do kojih
na žalost
nitko ne drži
jer starost je stara
a mladost ponosna
i neposlušna
kao da će
ovaj trenutak
vječno trajati

СОН

сон ми на очох
спокой у души
писня у шерцу
одгукуе
по непреривных дильовох
зоз снами
загартушенима
кед виходзели
на початку
рока єдного
и загучали
у других вёдно
зоз забутима бешедамі
старых людзох
до хторых
нажаль
ніхто не трима
бо старосц стара
а младосц гербна
и недоказна
як кед же бы
тота хвилька
вично тирвала

kraljica skrivena u ruhu prosjakinje

pamtim
sniјeg je padao
ja kapu nisam imala
pa mi je kosa
prvo bila bijela
a onda mokra

pamtim
da je baš tada
sunce najednom
bljesnulo
snježni oblaci
nestali
a visibabe
nisu mogle dočekati
pokazati se
na modnoj pisti
cvjetne ljepote

pamtim
da sam se tada
osjećala kao kraljica
skrivena u
ruhu prosjakinje
i sretna
što mogu biti
to što jesam
takva kakvu me je stvorio
Stvoritelj
bez kompleksa
koje sam sama sebi
na leđa natovarila
kroz razne
životne situacije

царица скрита у жобрачковим облечиве

паметам
шніг падал
я шапку нє мала
та ми власи були
перше били
а веџ мокри

паметам
же праве теди
слунко нараз
блісло
шнігово хмари
нестали
а подшніжнїки
нє могли дочекац
же би ше указали
на модней писти
квецовей красоти

паметам
же сом ше теди
чувствовала як царица
скрита у
жобрачковим облечиве
и щешліва
же можем буц
тото цо сом
така яку ме створел
Створитель
без комплексох
хтори сом сама себе
на хрибет навалела
през рижни
животни ситуаций

kad je već kasna jesen

kad je već kasna jesen
i mjesec studeni
iz godine u godinu
nešto u grudima stišće
a iz oka se zna
i suza spustiti
po glavi se znaju
motati razne misli
a snovi su često
nekako tužni

zašto je to tako bilo
tko će nam reći
tko će nam odgonetnuti
ukradeno vrijeme
jedinoga života

zašto je to tako bilo
bolje se i ne pitati
jer je odgovor negdje
tajno sakriven

neka samo dunav
i dalje tiho teče
i odnosi što se skriva
u bolnoj duši

кед уж позна єшень

кед уж позна єшень
и мешац новембер
з рока на рок
цошка у першох сциска
а з ока ше зна
и скотуляц слиза
по глави ше знаю
круциц рижни думки
а и сни часто
якошик смутни

прецо то так було
хто най нам пове
хто нам одгаднє
украднути часи
живота єдиного

прецо то так було
лєпше ше нє питац
бо одвіт дзешка
тайно скрити

най лем дунай
и далей сциха чече
и одноши цо ше скрива
у боляцей души

Tvoja prisutnost
će osušiti
moje
suze
izliječit će
moje rane
i već
ujutro
bit ću nova
s osmijehom
na slavu Tvoju

Твоя присутносц
осуши
мойо
слизи
вилічи
мойо рани
и уж
нарано
будзем нова
з ошміхом
на славу Твою

hvala ti majko

hvala ti majko
što si me htjela
i rodila
hvala ti majko
što si me odgajala
pazila
nada mnom bdjela
ali baš od svega
ponajviše hvala
sada tebi majko
što si mi u srce
vjeru zasadila
što si mi na usne
molitvu složila
što si na koljenima
sa mnom pred oltarom
Bogu se klanjala
i tako me odgajala
hvala ti majko
na velikoj ljubavi
i osobnom primjeru
da je u crkvu ići
i Bogu vjerovati
najvrednije
na ovom svijetu
bez obzira
što ljudi govorili
i čime se prijetili
hvala ti majko

дзекуєм ци мамо

дзекуєм ци мамо
же ши ме сцела
и родзела
дзекуєм ци мамо
же ши ме ховала
допатрала
надо мну дзбала
але од шицкого
найбаржей дзекуем
тераз тебе мамо
же ши ми до шерца
виру засадзела
же ши ми на ғамби
молитву зложела
же ши на коленох
пред олтаром зо мну
Богу ше кланяла
и так ме ховала
дзекуєм ци мамо
на велькей любови
и власним прикладу
же до церкви ходзиц
и Богу вериц
найвреднейшe
на тим швеце
без огляду
цо людзе гварели
и зоз чим грожели
дзекуєм ци мамо

tražim te

tražim te
gledam naokolo
ne vidim te
svjesna sam da si tu
tu blizu
osjećam Tvoju prisutnost
živu i svetu
osjećaji me nikada ne varaju
dubina duše te dotiče
dotiče i topi se od Tvoga dodira
želim svima posvjedočiti
tu si
živ si
istinit

zahvaljujem Ti Gospodine
za svaki dan mojega života
a posebno za onaj
kad sam počela
tažiti

tražite i naći ćete
kucajte i otvorit će vam se

ГЛЕДАМ ЦЕ

гледам це
патрим доокола
нє видзим це
свидома сом же ши ту
ту блізко
чувствуем Твою присутносц
живу и святу
чувства ме нігда не спрavedаю
глібина души це дорушує
дорушує и топи ше од Твойого дотхнуца
жадам шицким пошведочиц
ту ши
живи ши
правдиви

дзекуем Ци Господи
за кажди дзень мойого живота
а окреме за гевтот
кед сом почала
гледац

гледайце и найдзеце
дуркайце и отвори вам ше

čije su to stope

čije su to stope
po kojima hoćeš
ravno hodati
a često s njih skreneš
čije su to stope
koje te vode ravno
a ti ipak zalutaš
čije su to stope
koje su nevidljive
a ti ih milošću Božjom
pronalažiš

to su stope Jedinoga
Pravednoga
koji je oduvijek
i zauvijek
i tvoja je duša
samo Njega žedna
i tvoja ga duša
pronalaži
samo kada hoćeš

чийо то чапаї

чийо то чапаї
по хторих сцеш
ровно ходзиц
а часто з юх скруциш
чийо то чапаї
хтори це водза просто
а ти заш лем заблукаш
чийо то чапаї
хтори нєвидими
а ти их по ласки Божей
пренаходзиш

то чапаї Єдиного
Правдивого
хтори од вше
и занавше
и твоя душа
лем Його жадна
и твоя душа
го пренаходзи
лем кед сцеш

korak po korak

prvi put
upravo sada
vidim
tu si
prolaziš
i dotičeš
bez dodira
moje osjećaje
duboko u meni

prvi put
upravo sada
razumijem
kako je to biti
prisutan
a nevidljiv
voljan savjetovati
pomoći

prvi put
upravo sada
želim
ući s Tobom
korak
po korak
u vječnost

кроchай по кроchай

перши раз
праве тераz
видзим
ту ши
преходзиш
и дорушуеш
без дорушованя
моjo чuvства
глїбоко у мne

перши раз
преве тераz
розумим
як то буц
присутни
а нєвидими
з дзеку посовитовац
помогнуц

перши раз
праве тераz
жадам
войсц з Тобу
кроchай
по кроchай
до вичносци

nećeš više biti sam

i danas si vikao
bez nekog posebnog razloga
sve ti je bilo
bez veze
nekakva srdžba iz tebe je izlazila
da si i zid htio razbiti
sve to sam sebi ne možeš protumačiti
a ono je tu
događa se
iznutra te razdire
izlazi van
i onda po tko zna koji put ostaješ
sam

gdje je rješenje
tko ima razumijevanje
čovjek ne
Bog da
tamo u isповјedaonici
tamo u pokori
samo uz Isusa
pronaći ćeš razumijevanje
pronaći ćeš oprost
pronaći ćeš mir
a onda
i blage riječi
krenut će s tvojih usana
i nikada više nećeš biti
sam

не будзеш вецей сам

и нешка ши кричал
без даякей окремней вязи
шицко ци було
без вязи
якишик гнів виходзел з тебе
же ши и мур сцел розбиц
шицко тото не можеш себе потолковац
а воно ту
случує ше
роздзера це знука
виходзи вонка
и вец по хто зна хтори раз оставаш
сам

дзе ришене
хто ма порозумене
чловек не
Бог гей
там у споведальні
там у покути
лём при Исусови
пренайдзеш порозумене
пренайдзеш пребачене
пренайдзеш мир
а вец
и благи слова
руша ци з гамбох
и не будзеш нігда вецей
сам

jedini i pravi

oko mene nezadovoljni ljudi
prigovaraju svaki dan
uvijek im se nešto ne sviđa
uvijek bi htjeli nešto drugo
kad se pojavi netko sretan
postaje čudak i svoju radost mora
sakrivati

zašto je to tako
zašto ne mogu biti to što jesam
zašto moram sakrivati svoje osjećaje
stavlјati masku na lice

poznajem jednoga istinitoga
On ima posebno mjesto u mome srcu
pred njim ne moram glumiti
On me uvijek razumije
i prihvaća takvu kakva jesam
dijeli sa mnom sve trenutke mojega života
i radosne
i tužne

On je moj jedini
pravi prijatelj

Едини и прави

коло мне незадовольни людзе
пригваряю кажди дзень
віше ше им дацо нє пачи
віше би сцели дацо іншэ
кед ше зяви дахто щешліви
постава чудак і свою радосць муши
скрываць

прецо то так
прецо нє можем буць тога цо сом
прецо мушим скрываць свойя чувства
класць маску на свою твар

познам ёднаго правдивого
Вон ма окремне место у моім шерцу
пред нім нє мушим глумиць
Вон ме віше розуми
і прилапює таку яка сом
дзелі зо мну шицки хвильки мойого живота
і радосни
і смутни

Вон мой ёдини
прави приятель

na slavu Tvoju

drago mi je
što si tu
i što me razumiješ
zahvaljujem Ti
na pažnji

i večeras
iako su ugašena svjetla
i čini se kao da sve
spava
zahvaljujem Ti
na razumijevanju
dok mi suze teku
i kotrljaju se
po obrazu
te završavaju
dolje
na zemlji

zahvaljujem Ti
što me ništa
ne pitaš
i poštuješ moje
ljudsko dostojanstvo

Tvoja prisutnost
osušiti će
moje
suze
izlijecit će
moje rane
i već
ujutro
bit ću nova
s osmijehom
na slavu Tvoju

на славу Твою

МИЛО МИ
же ши ту
и же ме розумиш
дзекуєм Ци
на уваги

и нешка вечар
гоч погашени шветла
и випатра же шицко
шпи
дзекуєм Ци
на порозуменю
док ми слизи чуря
котуляю ше
по твари
и закончую
долу
на жеми

дзекуєм Ци
же ше ми ніч
нє питаш
и почитуеш мойо
чловече достоїнство

Твоя присутносц
осуши
моё
слизи
виличи
моё рани
и уж
нарано
будзем нова
з ошмиком
на славу Твою

nemirni pogled

pogled mi je odlutao
jako daleko
i nikako ga ne mogu
mislima stići
odlutowao je u vrtić
s puno raznovrsnog
u raznim bojama
rascvjetalog cvijeća
između zelene trave
okupane jutarnjom rosom
obasjane prvim
zrakama sunca
pogled sve to dotiče
i nemirno preskače
s cvijetića na cvjetić
s travke na travku
želi postati i sam
barem jedan cvjetić
sasvim mali
makar kao ljubičica
u tom veličanstvenom
Božjem vrtu

НЄМИРНИ ПОГЛЯД

погляд ми одблукал
гет далеко
и нїяк го нє можем
з думками здогонїц
одблукал до заградки
полней рижнородного
у веліх фарбох
розквитнутого квеца
помедзи желену траву
окупану з раншу росу
ошвицену з першима
зарями слунка
погляд то шицко дотика
и нємирно прескакує
з квета на квет
з травки на травку
жада постац и сам
голем єден квецик
цалком малючки
гоч лем як фиялка
у тей велічезней
Божей заградки

izgubljena bez Tebe

kao u magli izguljena
bila sam godinama
s teškim bolima
na duši
u tamnici mislima
pribijenim čavlima
na bagremove daske
skrivajući svoje osjećaje
ne samo od drugih
već i od sebe
a onda sam srela Tebe
i Tvoje žive riječi
rastjerale su maglu
izlječile boli
oslobodile misli
i osjećaje
i vratile mi
dostojanstvo djeteta Božjeg

страцена без Тебе

як у молги страцена
була сом роками
зоз чежкима болями
на души
у цемнїци думкох
прибитих з гвоздами
до баґренових дескох
скрываюци свойо чувства
не лём од других
але и од себе
а вец сом стретла Тебе
и Твойо живи слова
розогнали молгу
вилічели болї
ошлебодзели думки
и чувства
и врацели
достойнство дзецка Божого

gdje je problem

gdje je problem
pitam se često
nailazeći na kojekakve
zamršene i uzlovite
životne situacije

zašto su ljudi baš takvi
a ne drugčiji
zašto mi je baš danas
stokilaš
stao na žulj
lijeve noge
zašto je baš danas
počela kiša
kad bi to meni odgovaralo
sutra

i tako
pitanje za pitanjem

na trenutak zastajem
i shvaćam
problem nije oko mene
već u meni

Gospodine
daj mi svoju ruku
i spasi me
spasi me od mene

дзе проблем

дзе проблем
питам ше часто
находзаци на койдзеяки
замервени и гузловати
животни ситуаций

прецо людзе праве таки
а не иншаки
прецо ми праве нешка
стокилови чловек
станул на жуль
ліней ноги
прецо праве нешка
западал диждж
кед би мн€ то одвитовало
наютре

и так
питан€ за питаньом

на хвильку ше застановюем
и похоплюем
проблем не коло мн€
але у мн€

Господи
дай ми свою руку
и спаш ме
спаш ме одо мн€

Tvoja milost

zahvalujem ti Gospodine
za svaku Tvoju riječ
kojom me vodiš
kroz život
kojom mi pokazuješ
pravi put

hvala Ti za svaki put
kad skrenem
Ti me nježno
i s ljubavlju opominješ
i vraćaš

hvala Ti za svako dobro
koje mi
iz dana u dan daješ
i ne dopusti mi
da se ikada
odijelim od Tebe

neka me Tvoja milost
zauvijek vodi

Твоя ласка

дзекуєм ци Господи
за кажде Твойо слово
з хторим ме водзиш
 през живот
з хторим ми указуєш
 праву драгу

дзекуєм Ци за кажди раз
 кед скруцим
 Ти ме нїжно
и з любову опоминаш
 и врацаш

дзекуєм Ци за шицко добре
 цо ми
з дня на дзень даваш
 и нє допущ ми
 же бим ше
оддзелела од Тебе

най ме Твоя ласка
занавше водзи

trenutak u moru

divan je ovo trenutak
u kojem se sada nalazim
ali ne zato
što sam ja nešto od njega
napravila
već zato
što si Ti tu
što si osvijetlio
moju dušu
što si izišao
na moje usne
i darovao osmijeh
prvo meni
onda drugima
a onda i sebi
jer Ti si svako dobro
i jedino dobro
koje se nalazi
oko mene
na meni
i u meni
hvala Ti
što mi Tvoja ljubav
daje život
koji teče
kao rijeka
i ulijeva se
u nepregledno
more nade

ХВИЛЬКА У МОРЮ

красна тата хвилька
у хторей ше находим
але нє прето
же я од ней дацо
направела
але прето
же Ти ту
же ши ошвицел
мою душу
же ши вишол
на мойо гамби
и подаровал ошмих
перше мнє
вец другим
а вец и себе
бо Ти шицко добре
и єдине добре
хторе ше находзи
коло мнє
на мнє
и у мнє
дзекуєм Ци
же ми Твоя любов
дава живот
хтори чече
ягод рика
и злїва ше
до нєпреглядного
моря надїї

podignuta Tvoja ruka

duboko
u svojoj nutrini
osjećam
vidim
upravo gledam
tama
nekakva gužva
guranje
dva reda
tama
jedni odlaze
lijevo
propadaju
nestaju
drugi odlaze
desno
prolaze ispod Tvoje
uzdignite ruke
dobivaju bijelu haljinu
ulaze u svjetlost

duboko
negdje iz moje
nutrine
prekida me glas
brata Tvojega
i mojega

ПОДЗВИГНУТА ТВОЯ РУКА

глїбоко
у своїй нукашњосци
чувствуєм
видзим
праве патрим
цмота
якашик гужва
дриляне
два шори
цмота
єдени одходза
на ліво
спадаю
щезую
други одходза
на параво
преходза попод Твою
подзвигнуту руку
доставаю билу шмату
уходза до шветлосци

глїбоко
дзешка з моей
нукашњосци
прерива ме глас
брата Твойого
и мойого

u Tvojoj ruci

vjerujem da sam u
Tvojoj ruci

Tvoja prisutnost
raduje moje srce

Tvoj osmijeh
daje mi snage
ustati

kad ljudi hoće
ugurati mi nemir
u srce
i tada si tu

pogotovo si tu
kad je teško
i kad boli
tada kažeš
bit će dobro
sve će biti dobro

i bude

i danas sam sakrivena u
Tvojoj ruci
zahvalna
za sve
što mi daješ

у Твоей руки

верим же сом у
Твоей руки

Твоя присутносц
радує шерцо мойо

Твой ошмых
дава ми моци
стануц

кед людзе сцу
до шерца ми
удриліц немир
и теди ши ту

поготов ши ту
кед чежко
и кед болї
теди гвариш
будзе добрे
шицко будзе добре

и будзе

и нешка сом скрита у
Твоей руки
подзековна
за шицко
что ми даваш

čisto srce

ja sam Majka vaša
a vi djeca moja
kad vam je teško
sklopite oči
i vidjet ćete da sam pokraj vas
držim vas za ruku

želim da imate
u svojim srcima mir
i radost
neka vam srce bude čisto
čuvajte ga

u čistom srcu
svaka je ljepota
u čistom srcu
prava je radost
čisto srce
spremno je za svaki teret
i ljubi svakoga

чисте шерцо

я Мац ваша
а ви дзеци мойо
кед вам чежко
заврице очи
и увидзице же я при вас
тrimам вас за руку

жадам же бисце мали
у своїх шерзох мир
и радосц
най вам шерцо будзе чисте
чувайце го

у чистим шерцу
кажда краса
у чистим шерцу
права радосц
чисте шерцо
порихтане за кажду терху
и люби каждого

treba imati povjerenja

brinem se
i to jako
jer te nisam
dugo vidjela
jer s tobom
dugo nisam ni riječ
progovorila
ni o tebi od drugih
ništa čula

brinem
i pitam
tako sama sebe
postojiš li još
osjećaš li što
kada prolaziš
mislima
po prašnjavim putovima
našeg djetinjstva

u mome snu
noćas
osoba mi je rekla
da se ne brinem
samo da Bogu zahvaljujem
i imam povjerenja
u budućnost

треба мац довирия

бригүем ше
и то барз
бо сом це
длugo нe видзела
бо сом з тобу
длugo слово
нe прегварела
анi о тебе од других
нiч нe чула

бригүем
и питам ше
так сама себе
чи ишe иснуеш
чи дацо чувствуеш
кед преходзиш
з думками
по зоз прахом закритих дражкох
нашого дзецинства

у моiм сну
вноци
сподоба ми гварела
най нe бригүем
лём най Богу дзекуем
и мам довирия
до будучносци

puno dojmljivih
mjesta
puno istinitih
trenutaka
povijesnih
po predajama
po mašti

полно упечатлівих
местох
полно правдивых
хвилькох
историйно
по преданьюх
по мрийох

ain karim

dvije žene
godine nisu bitne
srele su se
slavile Ga
zbog čudesnih
djela Njegovih

blagoslovljene
nosile su
čeda
kasnije se
porodile

povezane
jakom vjerom
svjedokinje su
za sva vremena

iz srca
na usta
izbio je
hvalospjev
do danas
pjevani

slika
na zidu
svjedoči
tu su poubijani
dječaci
do dvije godine

айн карим

два жени
роки не значни
стретли ше
славели Го
пре чудесни
дїла Його

благословени
нощели
чада
познейше их
народзели

повязани
з моцну виру
шведки су
за шицки часи

зоз шерца
на уста
вибил
хвалошшив
по нешка
шшивани

слика
на муре
шведочи
ту позабивани
хлапци
до двох рокох

pozdrav Narođenome

u jaslama
dijete malo
narođeno
spava

zvijezde svijetle
anđeli pjevaju
pastiri pozdravljaju
Narođenoga

kakva je to svjetlost
kakva je to pjesma
gdje je taj događaj

otajstvo je to veliko
vjere naše

kako je čudesno
staviti ruku
na mjesto
gdje si se Ti
prije puno
puno godina
rođio

привіт Народзеному

у яшелькох
дзецко мале
народзене
шпи

гвізда швици
ангели шпиваю
паситре витаю
Народзеного

яка то шветлосц
яка то писня
дзе тата подія

тайнство то велике
вири нашей

як чудесно
положиц руку
на место
дзе ше Ти
скорей велио
велио роки
народзел

zapadni zid

dodirom zida
javljaju se slike
tako u mašti
obrezanje
prikazanje
velika želja
biti u domu
Oca svojega

zapadni zid
takozvani
zid plača

ljudi raznih
nacija
rasa
s cijele
kugle zemaljske

muškarci
u crnim odijelima
trče
doslovno trče
na molitvu
na mjesto
im sveto

zapadni zid
pun je
natiskanih
ispisanih
papirića

заходни мур

зоз дотхнудом мура
зявую ше слики
так у мриї
обрезован€
приказован€
вельке жадан€
буц у хижы
Оца свойого

заходни мур
такволани
мур плачу

людзе рижних
нацийох
расох
зоз цалей
жемовей кулї

хлопи
у чарних шматох
бежа
наисце бежа
на молитву
на место
им святе

заходни мур
полні
нацисканих
виписаних
цидулкох

na jordanu

glas viče
u pustinji
dolazi k vodi
krsti

ljudi su ga
poštivali
slušali
za grijeha se
kajali
u vodu
uranjali

i Ti si se dao
iako bez grijeha
krstiti

okolica jordana
sjeća na vlastito
krštenje
ulazak u vodu
kajanje

za uspomenu
pola litre
vode

на йордану

глаз кричи
у пустинї
приходзи гу води
кресци

людзе го
почитовали
слушали
за грихи ше
каяли
до води
зачиряли

и Ти ше дал
гоч без гриха
кресциц

околіско йордану
здогада на власне
кресцен€
уходзен€ до води
каян€

на памятку
пол литри
води

pustinja

kamen
kamen
samo kamen
dokle oko
seže
kamen

kako je bilo
četrdeset dana
biti
živjeti
preživjeti
na kamenu

rekla mi je
jedna žena
donesi mi
u džepu
malo pjeska
a kad tamo
pijeska
nema

danas je tu
moderan put
i deva
kao atrakcija
za turiste
uspomenu

пустиня

камень
камень
лєм камень
докля око
доруцує
камень

як було
штерацец днї
буц
жиц
прежиц
на каменю

гварела ми
єдна жена
принєш ми
у кишенки
дакус писку
а кед там
писку
нєт

нєшка ту
модерна драга
и гамила
як атракция
за туристох
памятку

na obali

na obali
u zraku
razlijevaju se
Tvoje riječi
koje si
izgovorio
iz lađice
malo odgurnute
od obale

iako dan
na Tvoju riječ
bacili su ribari
mrežu
i uhvatili
mnoštvo riba
uplašili se

Ti si ih smirio
na obali
pošli su za Tobom

voda bistra
kamen sklizak
nedaleko čamac
čovjek
pecaljka
hvatanje riba
sada
kao i
tada

ribice plivaju
i gnjure se
oko kamena
algi

на побрежю

на побрежю
у воздуху
розліваю ше
Твої слова
що ши их
вигварел
зоз корабльочки
кус оддрилєнай
од побрежя

гоч дзень
на Твої слова
руцели рибаре
галов
и влапели
вельо риби
злекли ше

Ти их змирил
на побрежю
пошли за Тобу

вода бистра
камень шлізки
недалеко чамец
чловек
цигоњ
лапанє рибох
тераз
як и
теди

рибки плїваю
и зачиряю
коло каменя
ал'гох

kuća Svetog Petra

četvorica zdravih
vjerovala su
nisu odustajala
otkrili su krov
bolesnoga
k Tvojim nogama
spustili

vidio si njihovu
vjeru
i uzeti
je ustao
na oči nevjernika

otpustio si mu
grijeha
i on je sretan
otišao

kuća Svetoga Petra
po volji Tvojoj
je pronađena
a iznad nje je
crkva Svetoga Petra
neobična
osmokutna
u zraku

хижа Святого Петра

штирме здрави
верели
нё одступали
одкрили закрице
хорого
гү Твоім ногом
спущели

видзел ши ёх
виру
и нерухоми
станул
на очи невирніком

одпущел ши му
грихи
и вон щешліво
пошол

хижа Святого Петра
по дзеки Твоей
найдзена
а понад ню
церква Святого Петра
незвичайна
осемуглова
у воздуху

preobraženje

gora	odjeća bila Ti je
visoka	bijela
vrh joj je	bjelja od snijega
blizu oblaka	
tu nalaziš	***
samotno mjesto	
mjesto za molitvu	
trojica su svjedoka	na vrh vozi
bila	taksi
čula	poseban
glas	brz
glas Očev	više sjedišta
glas iz oblaka	
uplašeni	s gore pogled
kasnije	na dolinu
su svjedočili	maglovit
	pogled iz doline
	na goru
	u zalasku
	sunca

преобразение

гора	шмати Ци були
висока	били
верх ей	билши од шнігу
при хмарох	***
ту находзиш	
самотне место	
место за молитву	на верх вожи
троме шведкове	такси
були	окремни
чули	швидки
глас	вецей шедзиска
глас Оцов	з гори погляд
глас зоз хмарох	на доліну
	МОЛГОВИТИ
злекнути	
познайше	погляд зоз доліни
шведочели	на гору
	у заходзеню
	слунка

molitva Gospodnja

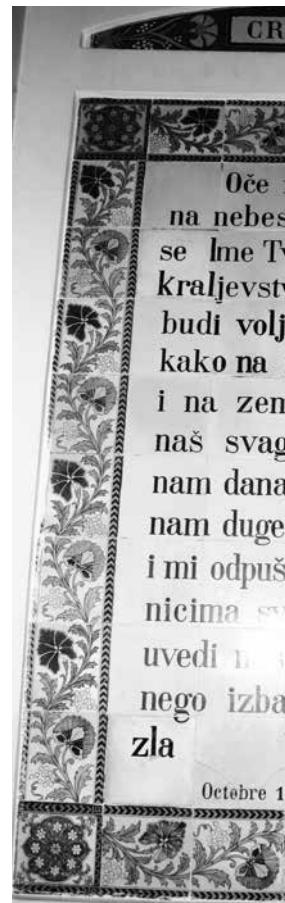
puno dojmljivih
mjesta
puno istinitih
trenutaka
povijesno
po predajama
po mašti

po predaji
tu si naučio
apostole
molitvu Gospodnju

molitvu
koju
i mi danas
izgovaramo
svaki dan
molitvu
za sve generacije
ljudi
koji vjeruju

veliko dvorište
dugačak trijem

kamene ploče
molitve Gospodnje
ispisane na
sto dvadeset tri
svjetska jezika

МОЛИТВА ГОСПОДНЯ

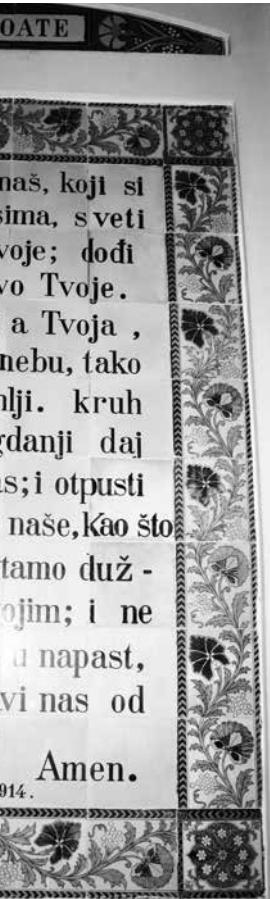
полно упечатлївих
местох
полно правдивих
хвилькох
историйно
по преданьох
по мрийох

по преданю
туши научел
апостолох
молитву Господню

молитву
хтору
и ми нєшка
вигваряме
кажди дзень
молитву
за шицки генераций
людзох
хтори веря

вельки двор
длугоки тернац

камени плочи
молитви Господней
виписани на
сто двацец и трох
язикох швета

zakej

pustinja
a onda
zelena oaza
grad
stari
prastari

užurbanost
oko Učitelja
gužva

nizak čovjek
kako će se probiti
okružen gorostasima

popet će se
visoko
na drvo
neprimjetno
gledat će
pa i tako su ga
pobožni
dobri
i zdravi
davno odbacili

ali Ti ne

na ulasku
u grad
i danas stoji
zakejeva
smokva

закей

пустиня
а вец
желена оаза
город
стари
прастари

спонагленосц
коло Учителя
гужва

нізки чловек
як ше пребие
коло гигантох

попендра ше
високо
на древо
нєобачліво
будзе патриц
ша и так го
побожни
добри
и здрави
давно одруцели

але Ти нє

на уходзе
до городу
и нєшка стої
закейова
смоква

pogled na grad

plakao si
ne jednom
zbog raznih
razloga

Tvoje suze
s boli pomiješane
žalost
na žalost

pred očima
otvorio Ti se
pogled
na cedron
pogled
na grad
ljubljeni
stari grad

zaplakao si

crkva
Gospodnjeg
plača

pred očima
se otvara
pogled
na grad
zbilja
veliki
grad

ПОГЛЯД НА ГОРОД

плакал ши
нєраз
пре рижни
причини

Твойо слизи
з больом помишани
жалосц
нажаль

пред очми
Ци ше отворел
погляд
на цедрон
погляд
на город
любени
стари город

заплакал ши

церква
Господнього
плачу

пред очми
ше отвера
погляд
на город
справди
велики
город

dvorana posljednje večere

tajna
tajna je to velika
nerazumljiva
razumu ljudskom

u mašti dvanaestorica
i Ti
izgovaraš
čudesne riječi
i darivaš im
sebe

posljednja večera
sa svojima
i tuđincem
ne Tvojim

pretvaraš kruh i vino
u svoje
tijelo i krv
i daješ
daješ njima
daješ
cijelom svijetu

na svakoj misi
mislima sam tamo
na mjestu
u dvorani
posljednje
večere

сала остатнੇй вечери

тайна
тайна то веліка
непорозумліва
розуму людському

у мриї дванацме
и Ти
вигваряш
чудесни слова
и даруєш им
себе

остатня вечера
зоз своїма
и зоз щудзим
нє Твоїм

претваряш хлеб и вино
до свойого
цела и креви
и даваш
даваш им
даваш
цалому швету

на кождей служби
з думками сом там
на месце
у сали
остатнੇй
вечери

kamen Gospodnjega plača

puno maslina	izmučen
stare	bolan
prastare	protrnut
istjerale su	bježeći
iz svoga srca	
mladice	bježanja nema
	dan je tu
noć	dan zbog kojeg
magla	si se rodio
svi su zaspali	
samo Ti	***
i kamen	
ne	kamen
kamen dišući	i danas diše
upija	i upija
svaku Tvoju	svaku suzu
krvavu	hodočasnika
suzu	puno ga ruku
	doticе
magla	Ti svaki uzdah
san	čuješ
svitanje	uzimaš na sebe
suza	darivaš utjehu
krv	olakšanje
	mir

камень Господнього плачу

вельо маслини
стари
прастари
вигнали
зоз шерца свойого
младнїки
ноц
молга
шицки заспали
лем Ти
и камень
н€

камень дихаюци
упива
кажду Твою
кирваву
слизу
молга
сон
швітан€
слиза
крев

витрапени
болячи
поцерпаци
секаюци
секаня нет
дзень ту
дзень пре хтори
ши ше народзел

камень
и н€шка диха
до себе упива
кажду слизу
паломнїка
велї го руки
дотикаю
Ти каждє здихован€
чуеш
береш на себе
даруеш поцешен€
олегчан€
мир

križni put

vojnici
naričuće žene
podsmjehivači
prijatelji
neprijatelji

govore
to je put
po kojem si
nosio
svoj križ

Tvoj
usporeni hod
teško disanje
nezamjeranje

početak
kapelica bičevanja
na kraju
kalvarija
nekadašnji
kamenolom

Oče
oprosti im
jer ne znaju
što čine

ruka na mjestu
gdje je stajao
Tvoj križ

iskopine
na glavnoj ulici
omeđene
stakлом

bol
i kajanje
eksplodiraju
iz srca
kreću
rijeke suza
nezadržavajuće

крижна драга

вояци
нарикаючи жени
вишмейоваче
приятеле
неприятел€

гваря
то драга
по хторей ши
ношел
свой криж

Твой
спомалшени ход
чежке дихан€
незамеран€

початок
каплїчка бичованя
на концу
кальвария
дакедишинї
каменолом

Оче
пребач им
бо не знаю
что робя

рука на месце
дзе стал
Твой криж

викопини
на главней улїци
омедзени
зоз склом

боль
и каян€
вибиваю
зоз шерца
рушели
рики слизох
незатримуюющих

grob

prazan grob
temelj vjere
širi se
na četiri
strane svijeta

bazilika
puno svijeta
u redu
nekoliko sati

predprostorija
dvije svijeće
simbol
dvaju andjela

kamen
bijeli
tu je stajalo
mrtvo
Tvoje tijelo

moje tijelo
se trese
trnci prolaze
njime

osjećaji su jaki
grob prazan
zbilja je
uskrnsuo

гроб

празни гроб
фундамент вири
шири ше
на штири
боки швета

базилика
полно швета
у шоре
даскельо годзини

предпростория
два швички
символ
двох ангелох

камень
били
ту стало
мертве
Твойо цело

моё цело
ше треше
струя преходзи
по нём

чувства моцни
гроб празни
насправди
воскреснул

kapelica uznesenja

s prvima
zrakama sunca
digao si svoje
ruke
na blagoslov
na blagoslov njih
i nas
i cijelog svijeta

iako je sunce
oblak te
zakrilio
podigao
sakrio
nestao si

oči prisutnih
nisu te vidjele
znali su
osjećali
tu si

radost je buknula
u srcu
za moćno svjedočenje

danas je tu
na spomen
kapelica uznesenja

каплічка Вознесения

зоз першими
зарями слунка
дзвигнул ши свойо
руки
на благослов
на благослов их
и нас
и цалого швета

гоч слунко
хмарка це
облапела
подзвигла
скрила
нестал ши

очи присутних
це нє видзели
знали
чувствовали
ту ши

радосц бовкла
у шерцу
за моцне шведочен€

нєшка ту
на спомин
каплічка Вознесения

karmel

posljednji dan
u Svetoj zemlji
more dojmova
srce puno
hoće puknuti

svaku sekundu
hoćeš upiti
vremena toga
vremena
koliko je ostalo

Majka Božja
Zvijezda Mora
Sveti Ilija

puno aloje
kaktusa
viših od tebe

pogled
na grad
pogled
na more
veliko more

ne možeš vjerovati
da je to zbilja
ne možeš vjerovati
da je već prošlost
za samo nekoliko sati
bit ćeš kod kuće
sa sjećanjima
na nikada zaboravljenog
hodočašće

кармел

остатній дзень
у Святей жемі
упечатки велью
шерцо полне
роптука ше

кажду секунду
сцеш упиц
того часу
часу
кельо остало

Мац Божа
Гвізда Моря
Святы Илия

велью алої
кактуси
висши од тебе

попатрунок
на город
попатрунок
на морйо
веліке морйо

нё можеш вериц
же то дійсносц
нё можеш вериц
же то уж прешлосц
о лем даскельо годзини
будзеш дома
зоз памятками
на нігда забуте
паломніцтво

POVIJEST JEDNE DUŠE

Recenzija pjesničke zbirke ‘Nemirni pogled‘ rusinske spisateljice Ljubice Harhaj.

Zbirci pjesama „Nemirni pogled“ možemo prispopobiti s pravom i naslov „Povijest jedne duše“ jer nam se u njoj pjesnikinja razotkriva pokazujući svoju najdublju intimu i sve bogatstvo svog duhovnog života.

Riječ je o Ljubici Harhaj, spisateljici koja piše isključivo na rusinskom jeziku, a pisanjem se bavi od najranijeg djetinjstva.

Treća je to zbirka po redu koja je uslijedila nakon zbirke „Rusinskoj pjesmi“ i zbirke „Čarobna loptica“, u kojoj nam se predstavila kao pisac za djecu.

„Nemirni pogled“ sačinjavaju četiri ciklusa pjesama različite tematike. Svaki ciklus ima uvodni dio od nekoliko stihova. Ti su stihovi dio jedne pjesme iz tog ciklusa, a svojim izričajem uvode nas u temu istoga. Bez obzira na tematsku raznorodnost, pjesme se mogu povezati u homogenu cjelinu zahvaljujući ideji koja je nit vodilja.

Zbirka se sastoji od 69 pjesama. Prva pjesma nosi naslov „Još jedno proljeće u mom životu“, a posljednja nosi snažan, indikativan naziv – „Karmel“. Ključna riječ cjelokupne zbirke, koja je ujedno i dio naslovne sintagme, nosi polisemjsko značenje. Leksem nemir jedan je od temeljnih motiva ekspresionističke poezije, a odražava duhovnu klimu vremena u kojemu vladaju strah i tjeskoba. Nemir oslikava egzistencijalnu uznemirenost modernog čovjeka koji traga za smislom. Za tim istim smislom i ispunjenjem duše traga i naša spisateljica pričajući nam storiju o svom životu jezikom poezije pretvarajući svoja sjećanja i refleksije u pjesničku zbilju. Tijekom tih ciklusa njeno se raspoloženje mijenja pružajući čitatelju mogućnost da zaviri u njen duhovni svijet.

U prvom ciklusu pjesama predstavlja nam se kao vesela, razigrana djevojčica koja promatra i osluškuje svijet oko sebe djetinje radoznašlo. Dominiraju pejzažni motivi zavičajne tematike kao sto su: selo, klupa, orah, kruška, djed... Poput Tadijanovića koji slavi svoje Rastušje, tako i pjesnikinja veliča svoje Petrovce evocirajući sjećanje na sretne dane

brigama neopterećenog djetinjstva. Vizualnost je u njezinoj poeziji jako naglašena što potvrđuju brojne pjesničke slike. Te su pjesme kratke, sažete, poput bljeskova stavljujući naglasak na detalj. Iz tih stihova izbija optimizam, vedrina, slavljenje života i ljubavi, koja je za nju jedini prihvatljivi životni ideal. Centralna figura njezina djetinjstva pa i cjelokupnog života jest majka koju pjesnikinja uzdiže na pijedestal doživljavajući je kao čuvaricu svoga djetinjstva i istinsku heroinu.

Iz tih blagih, bajkovitih, pitomih seoskih pejzaža, pjesnikinja se seli u grad i ponire u najdublje ponore ljudske skepse. To je posebice vidljivo u drugom ciklusu pjesama u kojima zadire u socijalnu i egzistencijalnu tematiku i u kojima istupa kao istinski humanist i zagovornik ljudskih prava. Te su pjesme ispunjene pritajenom tugom i prigušenim bolom zbog nepovratnog odlaska starog i neumitnog dolaska novog. U tim pjesmama, koje s pravom možemo nazvati i društveno-angažiranim, autorica diže svoj glas protiv grube stvarnosti titanski braneći pravo svake jedinke na dostojanstven život. Između redaka da se iščitati jetka ironija miješajući se sa cinizmom i paradoksalnim situacijama. Tu se osjeti dašak postmoderne čija je glavna odlika ironija. Upravo tom ironijom i cinizmom moderni se čovjek brani od prevrtljive fortune. Znala je zazvučati krajnje sarkastično („Kraj na početku“) zbog bolne spoznaje o krhkosti ljudskoga bića koje kapitulira pred smrću što se prijeteći nadvija nad ljudskom kolijevkom prateći čovjeka u stopu. Smrt doživjava racionalno, šimićevski hrabro bez patetike i suvišne drame. U tom kontekstu ona spaja eros i thanatos - život i smrt. Stoga je drugi ciklus pjesama napisan u maniri ekspresionističke poezije o čemu svjedoči slobodni stih, grafizam i izbjegavanje interpunkcije.

Pjesnikinja osjeća duboki svoj nemir koji se stapa s nemirom cjelokupnog čovječanstva i poput velikog Ranka Marinkovića uspoređuje ga s mravinjakom razvijajući ideju života kao teatra u kojem su uloge unaprijed zadane. Posebno je impresivna pjesma „Unikatna premijera“ u kojoj autorica na groteskan način prikazuje sav absurd modernog načina života koji dovodi do otuđenja čovjeka od čovjeka i čovjeka od samoga sebe što je najveća drama civilizacije. U tim je pjesmama na tragu egzistencijalističke poezije.

Treći ciklus sav je u znaku duhovnih promišljanja i potrage za Bogom. U tim pjesmama centralno mjesto najčešće zauzima Krist.

Pjesme zrače nadom, optimizmom i pouzdanjem u Boga. Nakon godina lutanja, umorna duša pjesnikinje, koja je cijeli život postavljala pitanja, konačno može odmoriti. Ključna riječ ovog ciklusa je SMIRAJ.

Pjesme četvrtog ciklusa pisane su sasvim drugačijim tonom. Nastale su sedam godina nakon hodočašća u Svetu zemlju. Klupko sjećanja nenadano se počelo odmotavati te se u pjesmama isprepliće biblijska povijest i moderno doba. U svečanim, mističnim atmosferama kapelica i crkava pjesnikinja pronalazi smisao i odgovore na temeljna pitanja. Njen topli pogled zadržava se na Kristu koji ju zove da stupi u Njegovu prisutnost. U potpunosti predavši se Gospodinu, stojeći na Svetome tlu, na brdu Karmel, općinjeno i zadivljeno ona promatra Sredozemno more. To označava kraj potrage i početak jednog novog, daleko sretnijeg i ispunjenijeg života, života u Kristu.

Najviše umjetničke domete Ljubica Harhaj doseže u sljedećim pjesmama: Ljetna kiša, San, Kraljica skrivena u ruhu prosjakinje, Unikatna premjera, Modro sivi svijet i Karmel.

Vrijednosti ove pjesničke zbirke kriju se u njezinom didaktičkom karakteru i snažnim duhovnim porukama koje izbijaju iz svakoga retka žećeći pronaći put do čitatelske publike. Što će se, vjerujem i dogoditi.

*Recenzent:
Nina Salatović, prof.*

Биография

Любица Гаргай, народзена 17.августа 1969. року у Петровцох. Школовала ше у Петровцох и Вуковаре дзе закончлела штредню тарговецку школу. Длуги роки робела у своім фаху, а тераз роби як особни асистент. През воёни часи дзелела судьбу вигнатах Вуковарчаньох, а до Вуковару ше врацела 2003. року дзе и нешка жие.

Поэзию почала писац ище як дзецко, а познейшне наставела. Пише лем по руски.

Писні ёй по тераз обявени у двох антологійох поезії “Поэзия и проза Руснацох и Українцох у Горватской” хтора вишла у Вуковаре 2000. року и “Русински ренесанс” обявеней у Мадярской 2008. року. Союз Русинох Республики Горватской ёй видал самостойну збирку поезії за одроснутых под назыву “Рускей писнї” 2008. року и дзецинску збирку поезії «Чаривна лабдочка» 2017. року.

Biografija

Ljubica Harhaj, rođena je 17. kolovoza 1969. godine u Petrovcima. Školovala se u Petrovcima i Vukovaru gdje je završila srednju trgovacku školu. Dugi niz godina je radila u struci, a sada radi kao osobni asistent. Za vrijeme rata dijelila je sudbinu prognanih Vukovaraca, a u Vukovar se vraća 2003. godine gdje i danas živi.

Poeziju je počela pisati još kao dijete te kasnije nastavila. Piše isključivo na rusinskom jeziku.

Pjesme su joj do sada objavljene u dvije antologije „Poezija i proza Rusina i Ukrajinaca u Hrvatskoj“ objavljene u Vukovaru 2000. godine i „Rusinski renesans“ objavljenoj u Mađarskoj 2008. godine. Savez Rusina Republike Hrvatske izdao joj je samostalnu zbirku poezije za odrasle pod nazivom „Rusinskoj pjesmi“ 2008. godine i dječju zbirku poezije „Čarobna loptica“ 2017. godine.

Sadržaj - Змист

još jedno proljeće u mom životu	6
ище једна яр у мојим живоце	7
ljetna kiša	8
лјетни диждј	9
počinje jesen	10
почина ешень	11
zimska idila	12
жимска идила	13
cvijetnjak u osjećajima.	14
заградка у чувствох	15
mladi sokol	16
млади сокол	17
bilo je to jednom davno	18
було то кедиш давно	19
dugačke su te lenije	20
длугоки тоти дильови	21
netko je umro.	22
хтошка умар	23
on je i tada čovjek	24
вон и теди чловек	25
tko će pocistiti staklo	26
хто позамета скленчину	27
klupica ispod obijeljenog oraha.	28
лавочака под обиљеним орехом	29
moderna vremena	30
модерни часи	31
majčini kolačići.	32
мацерово колачики.	33
dobra voda	34
добра вода	35
majka	36
мац	37
želim ti mir i svako dobro	38
жадам ци мир и шицко добре	39
novac	40
пенеж	41
kraj na početku.	44

конец на початку	45
gore dolje trčiš radiš	46
горе долу бежиш робиш	47
razmišljanje u tišini	48
роздумоване у цихосци	49
skrivanje osobne nesposobnosti	50
скриване власней неспособносци	51
savjest	52
совисц	53
modro sivi svijet	54
белаво шиви швет	55
unikatna premijera	56
уникатна премиера	57
znam.	58
зnam	59
propušteno putovanje	60
препущене путешествие.	61
nezaposlenima	
ulaz zabranjen	62
незанятым	
уход забранени	63
tragedija	64
трагедия	65
kretanje i nesigurnost	66
рушане и несигурносц	67
majčina mudrost	68
мацерова мудросц	69
dobar dan	70
добри дзень	71
rastanak	72
роzход.	73
san	74
сон	75
kraljica skrivena u ruhu prosjakinje	76
царица скрыта у жбражковим облечиве	77
kad je već kasna jesen	78
кед уж позна єшень	79
hvala ti majko.	82
дзекуем ци мамо	83

tražim te	84
гледам це	85
čije su to stope	86
чийо то чапаї	87
korak po korak	88
кrocай по кrocай	89
nećeš više biti sam	90
не будзеш вецей сам	91
jedini i pravi	92
єдини и прави	93
na slavu Tvoju	94
на славу Твою	95
nemirni pogled	96
нemирни погляд	97
izgubljena bez Tebe	98
страцена без Тебе	99
gdje je problem	100
дзе проблем	101
Tvoja milost	102
Твоя ласка	103
trenutak u moru	104
хвилька у морю	105
podignuta Tvoja ruka	106
подзвигнута Твоя рука	107
u Tvojoj ruci	108
у Твоей руки	109
čisto srce	110
чисте шерцо	111
treba imati povjerenja	112
треба мац довирия	113
ain karim	116
айн карим	117
pozdrav Narođenome	118
привит Народзеному	119
zapadni zid	120
заходни мур	121
na jordanu	122
на ѹордану	123
pustinja	124

пустиня	125
na obali	126
на побрежю	127
kuća Svetog Petra.	128
хижा Святого Петра	129
preobraženje	130
преображение	131
molitva Gospodnja.	132
молитва Господня	133
zakej	134
закей	135
pogled na grad	136
погляд на город	137
dvorana posljednje večere	138
сала остатней вечери	139
kamen Gospodnjega plača	140
камень Господнього плачу	141
križni put	142
крижна драга	143
grob	144
гроб	145
kapelica uznesenja	146
каплічка вознесения	147
karmel.	148
кармел	149
 POVIJEST JEDNE DUŠE	151
 Биография - Biografija	154

Popis fotografija

Muzej u Petrovcima	8
Petrovci zimi – Dola	12
Usamljeno drvo na oranici u Petrovcima	18
Ulaz na grkokatoličko groblje u Petrovcima.	22
Zarasla klupica ispod oraha.	28
Dobra voda u Vukovaru.	34
Pogled na obje crkve u Petrovcima.	52
Detalj plesa na Petrovačkom zvonu 2012. godine	54
Snješko bez snijega.	56
Pruga u Vukovaru	60
Detalj iz grkokatoličke crkve u Petrovcima	82
Ispovjedaonice u crkvi sv. Katarine u Betlehemu	90
Kip Presvetog Srca Isusova u crkvi Gospe Karmelske na brdu Karmel u Haifi	98
Valovi Sredozemnog mora	104
Ikona Presvete Bogorodice u grkokatoličkoj crkvi u Nazaretu	110
Freska u Ain Karimu, selu nedaleko od Jeruzalema gdje je rođen Ivan Krstitelj (desno anđeo pomaže sv. Elizabeti sakriti sv. Ivana Krstitelja; lijevo pokolj nevine dječice u Betlehemu i okolnim mjestima)	116
Zvijezda koja označava mjesto Isusova rođenja, a nalazi se u bazilici Rođenja Isusova u Betlehemu	118
Zid plača ili zapadni zid u Jeruzalemu	120
Detalj s rijeke Jordan u Izraelu	122
Izraelska pustinja.	124
Kip svetog Petra u Kafarnaumu.	128
Brdo Tabor o zalasku sunca	130
Crkva Pater Noster – „Oče naš“ na Maslinskoj gori (hrvatski „Oče naš“ nalazi se u samoj crkvi)	132
Pogled na grad Jeruzalem	136
Kamen Gospodnjega plača (kamen na kojem je Isus plakao krvavim suzama) u Bazilici Agonije ili crkvi svih naroda na Maslinskoj gori	140
Isusov grob (mjesto gdje je bilo položeno mrtvo Isusovo tijelo)	144
Naslovница – ruže u gradu Vukovaru	
Zadnja strana (gore) – Grčki pravoslavni samostan u planini pustinje na sjeverozapadnom djelu ulaska u Jerihon (tu je Isusa iskušavao Đavao)	
Zadnja strana (dolje) – Beduinsko naselje u izraelskoj pustinji	

